

הרומנים שמוריה

הקבין הכביר, ששירותו כצה"ל הופסק, יעזוב בקרוב את הארץ. אחרי שוועדת השבעה הוקיעה אותו על חלקו בפרשת העסק הביש, ואחרי שבתחילה רמז כי בכוונתו לפנות לבית המשפט לשם טיהור שמו, קיבל הקצין לשעבר את עזת פרקליטו ונמנע מכל צעד העשוי לעורר מחדש את כל ההמולה הקשורה בחזקו בפרשה. הוא ביקש היתר לעזוב את הארץ. ובקשתו ניתנה לו עתה, אחרי שזויד בן-גוריון עצמו דן בה.

ועדת הפנים של הכנסת תכרר את האשמות בהתנהגותה של המשטרה בעת פינוך הפגנת הסטודנטים לפני מרכז מפא"י. נציגי תנועת הסטודנטים למען הדימוקרטיות נפגשו השבוע עם יושבי ראש הועדה, יעקב ריפתי, והגישו לו את החומר על התנהגותה של המשטרה. בין שאר האשמות הועלו האשמות על כך ששוטרים שימשו כסדרנים בישיבת מרכז מפא"י, שאנשי המדור המרכזי לביטחון ועיקוב בתלבושת אזרחית עסקו בהכאת הנוכחים ושהמשטרה נהגה מידת אופה ואיפה ביחסה לסטודנטים מצד אחד ולבריונים מאורייהודה מצד שני. כשומר ראיה הוגשו צילומים וקטעים אשר פורסמו בהעולם הזה (1220). בין המואשמים, קציני המדור המרכזי שלום ירקוני, יצחק רונן ויונה סירקיס.

הפרשה אף תועלה במליאת הכנסת. סיעת הציונים הכלליים, אשר תסתמך על אותן העובדות, תגיש הצעה לסדר היום, לדון בהתנהגות המשטרה. לא מן הנמנע כי גם סיעת מפ"ס תגיש הצעה דומה לסדר היום.

אל תחשוב כי פנחס לבון סיים את מאבקו. מני וגמור עם מזכיר ההסתדרות המודח לשוב אל הזירה הפוליטית בהקדם, אחרי גמר חופשתו הקצרה במשק חולדה. לפי כל הסימנים, יהיה המשך "פרשת לבון" מסעיר הרבה יותר מן הפרק שהתחולל עד כה.

יחסה של נפאל לישראל ישאר ידידותי, למרות הרדתה של ראש ממשלתה, קוירלה. עדות ליחס זה יכולה לשמש הזמנתו של

במדיוה

עם ההחלטה. השבוע הגיש ערעור על פסק הדין בפני בית-הדין הגבוה לצדק.

פרשת לבון

ענוחת הלווחם

הרחק משאון אלות השוטרים המכים את הסטודנטים המפגינים ברחבת הכנסת; הרחק מתכני מסדרונות בית התעד הפועל של ההסתדרות; ביישוב כפרי הטובל כולו ב"תוך עצי-האקליפטוס ואשלים, בילה פנחס לבון, מזכירה המודח של ההסתדרות, את יום חופשתו הראשון לאחר סיימו את תפקידו. על מדרכות-המלט החוצות את קבוצת חולדה לאורכה ולרוחבה, התהלך בשעות הבוקר הגבר כסוף-השיער בלחית חברו ה"חתיק, אתו בילה לילות רבים בחדר משור חף, אפריים אבני — כשהוא מתעניין בכל הנועשה סביבו.

הם פסעו על המדרכות, כשמדי פעם עוצ-רים אותם חברים ומברכים את לבון לשלום. הם עברו ליד הכיתות ההומות, נכנסו לחדר-האולם לצדק בתוכנית השבוע וחזרו לחדרו של החבר פנחס לבון בשיכון ה"חתיקים, ללגום ספל תה של בוקר בחופשה. לחבריו החתיקים של פנחס לבון היתה חופשתו של לבון מאורע רציני וחשוב. לבון לא ביצע מחאה של הליכה להתיישבות. הוא לא יצא לטיולי-בוקר ארוכים מלימים בשירות ותנואים ואף לא התנדב

(המשך מעמוד 8) הם נפרסמו בעיתונות המדעית, בישראל ובארצות-חוץ.

הסיבה האמיתית שגרמה שהפרופסור ה"צ'יכוסטי יובא למשפט, היו קשריו עם סוכן זה, איש אחת הנציגויות הדיפלומאטיות בישראל. פגישות אלו לא ידע סיטה להסביר לחוקריו, לשיעור רצונם.

איש מחתרת בוכנוולד. עברו של סיטה רומאני די צורכו, גם ללא תוספת של משפטי-ריגול. בנה של מורה כפרית גרמנית סודית, שהתגוררה בצ'כיה, הגיע בגיל צעיר מאוד לדרגת מרצה באוניברסיטה ה"גרמנית שבפראג. בעת כיבוש חבל הסודטים על-ידי הנאצים, הגן בתקיפות על היהודים הרבים. חלק מהם ניצל הודות למאמציו.

לשיא הגיע שעה שנשא לאשה יהודיה. הנאצים לא יכלו לעבור על כך בשתיקה. זמן קצר לאחר מכן נשלח המדען הצעיר למחנה-ההסגר בוכנוולד, כאשר פולטי. הוא שהה בו שש שנים, היה מפעיל ומיוזמי המחתרות האנטי-נאציות הרבות שקמו בו. לאחר המלחמה עבר ללמד באוניברסיטאות בבריטניה, ומאוחר יותר — בארצות-הברית. רק לאחר שעיניו של הסנאטור בעל הנשיות הפאשיסטיות, ג'ו מקארטי, פזלה לעברו, נאלץ לעבור עם משפחתו לאמריקה הדרו"מית. משם הגיע למשרתו כמרצה לפסיקה בסניון העברי בחיפה.

כעבור שנים אחדות, עזבה אותו אשתו,

"הגידו כן — למסכן..."

לגוון את הצאן. לכולם היה ברור שחופשתו של לבון הינה אך סרק ביניים בין שני שלבי-מאבק, ושבתום חופשתו יחזור פנחס לבון לת"א אביב להמשיך ולהילחם על דמותו של ה"הסתדרות ושל המדינה.

פרימוס בצריף העץ. לחברי חולדה החתיקים, לא היה פנחס לבון דמות חדשה. יחד עם ראשוני תנועת גורדוניה, אשר עם מייסדיה הוא נמנה, עלה לבון והקים את הקבוצה. אחת החברות הטובות של פנחס לבון מאותה תקופה, פסקה אבני. מספרת: "אני זוכרת, למשל, את התקופה הרא" שונה של חולדה, כאשר פנחס היה רק בפעמים הראשונות שליח. אז מצב השיכון בקבוצה לא היה טוב כמו היום. או כל משפחה היתה צריכה לאמץ לה אדם שלישי שיגור איתה. זה הפרימוס המפורסם. הפרימוס שלנו היה פנחס. הוא היה גר אצלנו כשכבא לשבתות ותנים או סתם. בכל הזדמנות ושעה שהגיע למשק.

"אני זוכרת במיוחד, את ההתרגשות ש" אחזה אותנו במלחמת השחרור ביום שלפני פינוי הילדים. היה זה פנחס שבא אותנו יום לקבוצה ותכנן בתוקף: פנו את הילדים. "אני זוכרת שכל החברים התנגדו לכך. והתנגדותם היתה כסדר, מפני שלא נתק" בלה עדיין פקודה לפנות את הילדים. אבל פנחס התייצב בתוקף לציונו, לצד החברות. והחברות היו תמיד חלק מהלוחמים. אבל כשהדבר נוגע לילדים — הבינונו את ה" סכנה. אני בעצמי כל כך התרשמתי מהתוקף

נישאה למדען-אורח, נסעה עימו ועם בנו של סיטה, בן ה"16, לקאנדה. קשה היה לו למדען להתגבר על מיקרה זה. אאו נראה מדוכדך — בייחוד על העדרו של בנו ה"אהוב. רק כעבור זמן-מה התגמם בחברתה של הפיזיקאית-יהודית ארנון, ה"עובדת בבית-חולים חיפאי.

סיטה, אדם נעים-הליכות ושיחה, היה מקובל מאוד בכל שכבות החברה בחיפה. את שהותו בחיפה גיוון בנסיעות בהן ביקר, בין השאר את אחותו ואת אביו הגרים עדיין בצ'כיה. בית-הדין קבע כי העביר בעת נסיעות אלה ידיעות העשויות להועיל ל"אויב.

קורט סיטה לא שיער שעקבו אחריו. עינם של שרותי הבטחון היתה פקוחה על המד"ען הדגול — בעיקבות אחרת האף-בי-איי האמריקאי, מיום בואו ארצה. אם כי בית-המשפט לא קבע את מניע המעשים שהביאו את סיטה לספסל בית-הדין, לא מן הנמנע שהסוכנים הזרים עימם עמד בקשר, הפעילו עליו לחץ, בקשר לגור"ם של בני-משפחתו בחוף-לארץ. אחותו של סיטה, למשל, נשואה בצ'כיה ליהודי, אלא שהשוטרים יעקב אולאי, יצחק כהאן ואוגניה וינוגרדוב, לא התחשבו בכך. הם ציינו בפסקי-דין: "אם יש להחמיר בדין לגבי אדם מן הרחוב, שנחפס ברגע של חולשה... לא כל שכן אדם שתפס עמדה כעמדת הנאצים."

עורך-הדין סלומון, שביקש לדון את שולחו לשמונה חודשי מאסר — תקופה אשר רצוה, למעשה — לא היה תמיסדעים

מרכז הפועל למפלגתו הסוציאליסטית של קוירלה, לשגר משלחת ספורטאים לכינוס הפועל. למרות שההזמנה שוגרה לפני הדחתו, החליט המשטר המלוכני בנפאל להתייחס להזמנה כאל הזמנה ממלכתית, לשגר ספורטאים לכינוס הישראלי.

שינויים מרחיקי-לכת יחולו בקרוב בבתי-הדין של חיפה אשר נפגעו קשות על-ידי מותם של השופטים המחזויים בנימין זוהר ודוב סובין. במקומם ימונו כנראה שני שופטי בית-משפט השלום — השופט הצעיר והשנון יצחק זיגלמן והשופט אריה סטוצקי. רשם בית-משפט השלום, ישראל אפלבוים, יתמנה כשופט שלום.

שינויים קיצוניים ייערכו בזמן הקרוב ב"ראדיו", שבועון קול-ישראל. נוכח התפוצה הידולה של העתון, המגיעה בקושי לעשירית הכמות המצופה, הוחלט על החלפתו של עורך השבועון, עמוס גורדון. אם אחרי החלפת העורך לא תגדל תפוצת העתון, הוא ייסגר.

סרט ישראלי יופק בשיתוף פעולה עם פולין. תסריטו של סרט זה, שימו הזמני הוא "סיפור של עדינה קנטור", נכתב על-ידי מנחם צוריאל, מנהל בית-הספר הממלכתי באילת, ומספר על תולדותיה של משפחת עולים מפולין, הגרה באילת. התסריט עובד בגרמניה ויוסרס, כנראה בביומו של רפאל נוסבאום, בארץ ובפולין.

השבועון "קולנוע" יימכר בימים הקרובים. הקונה יהיה בעליו של השבועון המתחרה, עולם הקולנוע. בכך תגיע לקיצה התחרות בין שני השבועונים, אלא אם כן יחליט חרוכש להוציא את שני השבועונים גם יחד בנפרד.

תועלה הצעה חדשה כי התואר "תיאטרון לאומי" לא יהי תואר קבוע של תיאטרון אחד, אלא יוענק מדי שנה או שנתיים לתיאטרון אחד, לפי השגיו השוטפים. מכיוון שתואר זה נושא גם הענקה כספית חשובה מהממשלה, יעורר ויכוח ער. המציעים: אנשים הקרובים לתיאטרון הקאמרי.